

Rapport från naturguidning med Medvind, Jobbverket i Tyresö slottspark 5 maj 2022

Martina Kiibus

En skön och solig majdag. 4 personer deltog från Medvind, Jobbverket. En deltagare var ny, övriga hade gått med mig tidigare. En deltagare gick med rullator, men kunde gå bra i backar ändå.

Vi samlades vid busshållplats Tyresö kyrka och gick tillsammans upp till kyrkan där jag berättade lite om kyrkan och om ringarna i muren. Vi tittade också på en fantastisk gammal knotig lind, full av fina stamskott. På vägen upp till kyrkan såg vi betande får så vi pratade om hur bra det är att fåren betar och ser till att det blir fler olika blommor istället för bara gräs.

Så kom vi upp till slottsparken där vi gick i parken och bara njöt av blommorna och våren. Det var som mattor av vitsippor, ”så vackert att det nästan gör ont”, som en av deltagarna sade. Visade att de är gula i mitten för att humlorna ska hitta rätt när de ska pollinera vitsipporna. Det var också gula mattor av svalört, härligt frodiga och glansiga.

Gullvivorna började komma, så otroligt fina. Vi satte oss och fotograferade dem med våra mobiler och jag visade de röda strecken inuti blommorna som leder insekterna rätt. Med den här gruppen handlar det mycket om att kunna stanna upp och njuta och ta in.

På gräsmattan tronade en grovstammig ek som fick in oss på funderingar kring hur gammal den kunde vara och vad som kan ha hänt då, när eken var liten. Och överallt stod lönnarna i full blom med sina väldoftande gulgröna blommor.

Det var fullt av fågelsång i luften så jag berättade att det är hannarna som sjunger för att locka honor. Och att de som sjunger bäst är de som har störst chans att få honor. Vi såg också koltrastar (som deltagarna kallade för AIK-fåglar!), sädesärlor med sina vippande stjärtar, bofinkar och talgoxar. En bit bort hördes duvornas kurrande.

Och så pratade vi om slottet, lite om historien och om minneskapellet, skogvaktarbostaden Åliden, båthuset och minnesstenen från kardinalens besök i Tyresö.

Vi fortsatte till några grovstammiga alar som står nere vid vattnet. Visade hur man kan känna igen al med dess små kottar och på växtplatsen, de växer ofta nära vatten. En av alarna har fyra stammar som sitter ihop, så att det blir som en stol i mitten.

Vi höll oss på slottsparkssidan men tittade ut över Notholmen och pratade om att det var där fiskaren bodde med sin familj. Vi spanade också på fåglarna i vattnet, som gräsand, sothöna och skäggdopping och alla svalor som flög kors och tvärs över och under bron. Det var så mysigt för när vi stod stilla där en stund så kom fåglarna verkligen till oss, både sädesärlor

och svalor. Och – hägrar! Det var otroligt många hägrar som vi såg under dagen. Både flygande och sittande i strandkanten.

Här vände vi in i parken igen, till en bok och tittade på dess släta gråa stam och fyrtaliga bokollonhättor. Ordet bokstav lär komma av att ett gammalt namn på runor är stavar som bland annat ristades i bokträ.

Vi tog en skön paus vid Kärlekens pärla i början av hassellén. Så skönt att bara sitta ner en stund, lyssna på tystnaden och återigen fascineras av alla fåglar som liksom kom till oss. Lite längre bort höll en vallhund på att valla fåren. Så roligt att se hur de sprang fram och tillbaka hela tiden. Andra djur som vi såg under dagen var olika fjärilar och en nyckelpiga.

Så fortsatte vi upp längs hassellén. Visade hur man kan känna igen hassel, som ju växer mer som en strutformad buske utan huvudstam. Hela tiden repeterade vi de blommor vi tittat på. Deltagarna fick också smaka på lite läckerheter som löktrav och gräslök. Här hittade vi också blåsippor i blom. Pratade om att den är fridlyst och att det beror på att den har så svårt för att sprida sig. Och blommande blå viol. Så då började deltagarna sjunga om gullviva och blå viol!

En ihålig ekstock förde oss in på hur viktigt det är med döda träd för alla insekter och andra växter och djur som kan leva där. Vi tittade också på en torraka där det var fullt av spår från insekter och hackspettar.

En av deltagarna tyckte att parken kändes som Hagaparken och det stämmer ju eftersom båda är engelska parker med mycket lövträd och glimtar ut mot vatten.

Ingen ville gå hem så vi gick förbi kyrkan och till bron mot Prinsvillan. Vi stod och lyssnade på det porlande vattnet och återigen var det fullt av hägrar runt oss. Vid Prinsvillan berättade jag om de olika husen och vem Prins Eugen var. Vi tittade också på den stora asken som växer där. Och resterna av den gamla medeltida borgen som fanns på Lilla Tyresö innan slottet uppfördes. Visade hur man kunde tänka att det inte fanns så mycket löv som stack upp utan att det var mer fri sikt ut mot havet så att man kunde se om det dök upp några fiender. Försökte måla upp hur det kunde ha varit där på medeltiden.

Härifrån tog vi oss neråt mot fågelmatningen. Det gick jättebra även för deltagaren med rullator. Vid fågelmatningen var det såklart färre fåglar än på vintern, men ändå härligt att se alla som flög runt där.

Fortfarande ville ingen gå hem så vi gick neråt och bort till platsen där Prins Eugen målade Molnet. Vi gick också längs vattnet bort till den stora bäverhyddan. Visade hur man kan se spåren av bäverns tänder och berättade om hur de fäller sina träd och bygger hyddor och äter av träden.

En kopparödla slingrade sig fram framför våra fötter. Och – hägrarna var överallt!

Här vände vi tillbaka mot busshållplatsen. Alla var glada och nöjda med dagen! Även om det var en liten grupp, så känns det så meningsfullt på så många plan att få guida Medvind. Det är så tydligt hur bra de mår av att komma ut, få röra sig i lite ojämn, stundtals utmanande terräng, att få upptäcka och förundras av naturen, att få lära sig lite nya namn på växter, att få iaktta, fråga vad de ser och att få ha det roligt och härligt tillsammans i en vacker miljö.